

Årsberetning 2018

AKTIVISMENS ÅR

Jeg vil huske 2018 for alle de mange aktiviteter, vi lavede sammen.

Vi indtog gaderne for en ny samtykkelov. Vi var rundt i landet til mange, vigtige debatter, om barsel og om #Metoo. Vi debatterede køn og feminisme på Talk Town. Og vi fik taget hul på arbejdet med verdensmål 5, der handler om ligestilling mellem mænd og kvinder - og som Danmark har skrevet under på, at vi vil opfylde inden 2030. Så der skal altså sættes fart på.

På generalforsamlingen i april lavede vi en udtalelse med overskriften "Giv kvinderne et løn- og prestigeløft", som blev godt modtaget og ramte ned midt i de overenskomstforhandlinger, der satte et stort præg på 2018.

På den måde var vi med til at sætte mange vigtige emner på dagsordenen. Vi deltog bl.a. debatten om ligeløn, om behovet for at dele barslen bedre, om bedre forebyggelse af seksuel chikane, om at få anerkendt psykisk vold som vold og om behovet for en nye samtykkelov.

Og selvom vi stadig venter på en ny voldtægtslov, ja, så betød 2018, at vi nu har fået skrevet en ny bestemmelse om psykisk vold ind i straffeloven og vi har fået forhøjet godtgørelsesniveauet i sager om seksuel chikane. Der landede sågar en aftale i EU, her i januar 2019, der vil give fædre individuel ret to måneders betalt forældreorlov.

Så små fremskridt kan spores hist og her; Aktivismen betaler sig!

Tak til alle samarbejdspartnere, sekretariat, medlemmer og aktivister for kampene i 2018. Vi kan så meget, når vi går sammen og giver styrke til hinandens mærkesager, men samtidig også giver plads til hinanden og vores forskelligheder.

Jeg ser frem til de mange vigtige kampe, vi sammen skal tage i 2019.

Nanna Højlund

Forkvinde

KVINDERÅDET 2018 I TAL

- 42 medlemsorganisationer. I 2018 kunne Kvinderådet byde velkommen til en ny medlemsorganisation, nemlig Kost og Ernæringsforbundet på generalforsamlingen i april. Vi havde god og engageret deltagelse til såvel generalforsamlingen som til repræsentantskabsmødet i november, hvor vi også kunne byde velkommen til flere, nye styrelsesmedlemmer.
- 3 dialogmøder om #MeToo. Vi indledte året med - i godt samarbejde med Danner og Dansk Kvindesamfund - at holde tre dialogmøder i Odense, Aarhus og København om #metoo og seksuel chikane på arbejdsmarkedet. Det resulterede i 6 breve sendt til ministre og andre beslutningstagere, hvor vi præsenterede dem for konkrete bud på, hvad der *kan* og *skal* gøres for, at alle kan være trygge på arbejdspladsen.
- Over 2500 besøgende til Talk Town. I 3 dage satte fokus på ligestilling, køn og feminisme med over 90 arrangementer. Gennemsnitsalderen på den typiske gæst til Talk Town er omkring mellem 25 – 30 år.
- 3 arrangementer om fædrebarsel. I Odense, Århus og København.
- 3 medlemssaloner, hvor HK, Ingeniørforeningen (IDA) og Venstre var værter
- 6 møder i netværkerne, *Voldsobservatoriet* og *Mainstreamingsnetværket*, som Kvinderådet agerer sekretariat for. Kvinderådet og de to netværk har i løbet af 2018 været afsender på over 13 skrivelser til ministre og politiske institutioner. Særligt psykisk vold, seksuel chikane, samtykke-lov, ligebehandling, barsel og uligeløn har fyldt på dagsordenen.

DIALOGMØDER OM SEKSUEL CHIKANE OG #METOO

I København kom der et forslag om en national kampagne, der gør opmærksom på, at alle har ansvar for, at seksuel chikane ikke finder sted på arbejdspladsen. I Odense blev det sagt, at børn og unge bør have fast timetal til undervisning i seksuel etik. Og i Aarhus lød det, at der bør laves nationale beregninger over, hvad seksuel chikane koster samfundet.

I løbet af efteråret 2017 og foråret 2018 holdt Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet dialogmøder om seksuel chikane og tryghed på arbejdspladsen. Første møde blev afholdt i København og det stod hurtigt klart, at der var brug for flere møder. Derefter blev der holdt lignende arrangementer i Odense, Aarhus og igen i København i forbindelse med Talk Town 2018.

Møderne er en udløber af #metoo-bevægelsen, hvor de tre organisationer har ønsket at tage skridtet fra tale til handling og fokusere på et afgrænset område, nemlig arbejdsmarkedet.

Til alle møder har lokale politikere, fagforeningsfolk, arbejdsgivere, arbejdstagere og publikum i fællesskab udviklet konkrete forslag til bekæmpelse af seksuel chikane på arbejdsmarkedet.

Med andre ord: Ved arrangementerne har civilsamfundet fået mulighed for at bidrage konstruktivt til en aktuel debat om køn, sexismen og seksuel chikane.

Danner, Dansk Kvindesamfund og Kvinderådet samlede efter møder alle forslagene, som blev sendt videre til de aktører, der kan være med til at sikre, at arbejdspladsen bliver et trygt sted for os alle. Det er ministre, fagforeninger og arbejdsgivere.

SKOLETJENESTE OG SPECIALESTUDERENDE

I løbet af 2018 har Kvinderådet både sat gang i skoletjeneste for skole- og gymnasieelever og givet kontorplads til specialestuderende, der skriver om køn og ligestilling. Begge dele vil fortsætte i 2019.

Skoletjenesten består i, at elever kan henvende sig og få svar på spørgsmål om køn, feminisme og ligestilling. I den forbindelse har Rigsarkivet også givet adgang til en samling kvindehistoriske kilder, som eleverne kunne inddrage. Vi vil også lave forsøg med skoletjeneste i forbindelse med Talk Town 2019.

Et andet nyt tiltag er åbningen af et specialekontor, hvor to studerende har mulighed for at få gratis kontorplads til at arbejde med deres speciale. De studerende skal skrive om emner inden for ligestilling, og når de har afleveret specialet, skal de skrive en artikel til Kvinderådets hjemmeside om deres afhandling, så alle kan få adgang til nye og spændende viden på området. Det har været en fornøjelse af få de studerende og deres projekter ind på sekretariatet, og det er glædeligt at konstatere, at nye generationer er så interesserede i arbejdet med ligestilling.

TALK TOWN

For tredje år i træk var Kvinderådet med til at afholde ligestillingsfestivalen, Talk Town, i samarbejde med kulturkollektivet, Indgreb. Der var over 2500 besøgende og det understreger, at der er brug for et sted, hvor alle trygt og åbent kan sætte fokus på ligestilling, feminisme og køn.

I løbet af de tre dage blev der talt, grædt, grinet, sunget, danset og ikke mindst diskuteret og talt ligestilling fra stort set ethvert perspektiv, fra feministisk barselsgruppe til "De gamle damer kommer til byen".

Der blev talt dansk, engelsk, svensk og arabisk – og sikkert også et par sprog, vi ikke nåede at høre. Der blev afviklet arrangementer fra morgen til musikken satte i gang om natten. Gennemsnitsalderen på den typiske gæst til Talk Town er omkring mellem 25 – 30 år, og blandt årets mest besøgte arrangementer var:

- "Skal vi have sex? Debat om samtykke" - Amnesty (DK + SE), Kvinderådet og Amalie Have
- "Din og min jomfrumyte" - IMCC og Dansk Kvindesamfund
- "I Am, Why Don't You See Me?" - WOC CPH

Kvinderådet er glade for, at så mange vil være med til at skabe events og være en del af Talk Town. Der ligger et stort arbejde på skuldrene af Talk Towns sekretariat og de mange frivillige, der får det hele til at løbe rundt, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi arbejder hårdt for en mere bæredygtig struktur, både når det gælder kapacitet og økonomi. Blandt andet blev Talk Town i 2018 til en forening. Det er et af mange flere skridt, vi skal gå videre ad for at kunne blive ved med at lave et stærkt feministisk samlingspunkt.

Et andet skridt er, at vi er begyndt at arbejde hen mod en Talk Town-festival i Aarhus i september 2019. Lokale aktører er allerede i gang med at skabe et stærkt program, ligesom der allerede er afholdt informationsmøder om Talk Town 2019 i København.

Talk Town er for alle, ikke mindst for Kvinderådets medlemmer, der kan være med som publikum og selv kan byde ind med arrangementer. På den måde er alle med til at sikre et levende og nuanceret fokus på ligestilling. Det er mangfoldigheden i de forskellige typer af arrangementer, der gør Talk Town til en succes.

KVINDERÅDETS ARBEJDE MED LIGESTILLING I EGYPTEN OG MAROKKO

Af projektmedarbejder Anna Villumsen

EGYPTEN

Sexual education

I 2018 afsluttede vi projektet "Sexual Education among youth in Egypt" med vores partner i Egypten, Tadwein. Projektet var en stor succes: For det første har der været langt større efterspørgsel på det undervisningsmanual og modul, der blev udviklet, end først antaget. For det andet nåede projektet faktisk at træne 95 trænere – i modsætning til 12, som projektet ellers lagde op til. Det skyldes bl.a. stor interesse fra ministerier og internationale NGO'er.

Vi besluttede derfor at ansøge om et opfølgende projekt i foråret 2018, hvilket blev bevilget af CISU (Civilsamfund i Udvikling) og startet i september 2018. Projektets mål er at videreudvikle manualen og undervisningsmidlet, så det får et større fokus på køn og ligestilling. Desuden skal det bringes ud i landet via lokale Task Forces, som skal sikre ejerskab og adgang til lokalsamfund uden for de store byer.

Omskæring af piger (FGM)

I januar 2018 startede vi vores DAPP-projekt (Danish-Arab Partnership Programme 2017-22) op i Egypten. Som noget nyt er alle partnerskaber på ligestillingsområdet samlet under ét program, som koordineres af KVINFO (Gender Equality Programme).

Fokus for vores partnerskab i Egypten er at bekæmpe FGM, også kaldet kønslemlæstelse eller omskæring af piger. Projektet er kommet godt fra start og har fået en masse mediebevågenhed.

I Egypten har 87 % af alle kvinder mellem 15 og 49 fået fortaget FGM og 70% af alle FGM-indgreb foretages af læger. FGM er forbudt ved lov og staten har i en lang række initiativer forsøgt at nedbringe tallene siden 90'erne, dog uden synlige resultater. En årsag er, at stort set alle initiativer til dato har fokuseret på de medicinske konsekvenser af kønslemlæstelse frem for de rettighedsmæssige. Det betyder, at vi i dag har læger til at udføre indgrebet. Kort sagt, har forfejlede kampagnebudskaber været med til at cementere og legitimere den uhyrlige praksis, idet det nu foregår under "forsvarlige rammer".

Det vil Tadwein – med hjælp fra Kvinderådet - udfordre, og heldigvis er der lys forude. Den egyptiske regering har lanceret en ny strategi til bekæmpelse af FGM. Lige nu er Tadwein i gang med at indgå en samarbejdsaftale med det nationale befolkningsråd, som er ansvarlig for at implementere strategien. Samarbejdet vil Tadwein bruge til at adressere det egentlige problem bag FGM: "FGM handler frem for alt om kontrol og undertrykkelse af kvinder, deres seksualitet og frihed til at leve uden vold og det skal være helt tydeligt", forklarer Amel Fahmy direktør i Tadwein.

Tadwein har også etableret en Task Force af NGO'er, som arbejder med FGM, idet der er brug for bedre koordinering af initiativer fra civilsamfundet. Desuden vil Tadwein samarbejde med læger og medicinstuderende, for at skabe mere nuanceret viden om emnet og vise omverdenen forbilleder af de mange læger, som ikke vil udføre kønslemlæstelse.

MAROKKO

Vold mod kvinder

I 2018 begyndte vores DAPP-projekt i Marokko også under det nye program.

I Marokko er vores partnere Lddf-Injad og netværket Femmes Solidaires. De er godt i gang med at dokumentere deres arbejde med voldsofre i deres sheltre og "lytte-centre".

Hensigten er at producere årlige dokumentationsrapporter, som kan bruges til fortalervirksomhed for at holde lokale myndigheder ansvarlige i at sikre beskyttelse af ofre/overlevere og forebygge kønsbaseret vold.

LDDF-Injad og Femmes Solidaires lancerede deres første rapport d. 23. november 2018 i Rabat under stor mediebevågenhed, hvor Kvinderådet også blev interviewet til TV.

2018 var også året, hvor Marokkos nye lov om vold mod kvinder trådte i kraft. Loven er dog både vag og mangelfuld og den reproducerer patriarkalske strukturer, som holder kvinder i hjemmet, blandt andet afspejlet i at voldtægt indenfor ægteskab ikke er ulovligt.

LDDF-Injad bruger loven strategisk som løftestang til at tale om kønsbaseret vold og statens ansvar. Det gav pote ved deres lancering i november, hvor landsdækkende medier faktisk gengav deres pointe om at volden har en kønsmæssig slagside og at staten skal tage ansvaret på sig – bl.a. ved at finansiere sheltre, lave bedre lovgivning og sikre at alle relevante myndigheder lever op til de konventioner.

LDDF-Injad arbejder desuden med at undervise og mobilisere unge i arbejdet for ligestilling. Udenrigsministeriet lavede i den forbindelse et interview med en ung feministisk mand, som har modtaget træning fra LDDF-Injad i vores projekt. Det giver håb at læse om yngre generationers involvering i kampen for ligestilling – særligt unge mænd.

DEN EUROPÆISKE KVINDE-LOBBY (EWL)

Af Næstforkvinde Line Gessø Hansen

Kvinderådets Line Gessø Hansen og Inge Henningsen er Danmarks repræsentanter i den europæiske kvindelobby (EWL). Kvindelobbyen arbejder på tværs af landene med at fremme ligestilling gennem kampagner og politisk lobbyarbejde.

Kvinder i politik

En af de store indsatser i 2018-2019 er kvinder i politik, i særdeleshed i forhold til EU-parlamentsvalget. Dette især fordi EWL ønsker flere kvinder i det europæiske parlament og gennem kampagner om en 50/50 strategi, vil få flere kvinder opstillet og valgt til EP19.

Der er udformet et ligestillingsløfte til fremtidens europaparlamentarikere, som alle kan bakke op om og underskrive for at styrke kvinder og pigers position i Europa. Løftet kan læses her:

<https://www.womenlobby.org/Pledge-for-future-Members-of-the-European-Parliament?lang=en>

”Time to (RE)shape power! 50/50: Women for Europe, Europe for Women! #WomenForEurope Sign & share our petition for a truly equal, diverse and inclusive political Europe with women’s rights at the heart of it.”

Ulighed, fattigdom og kvinder

Siden 2010 er ligestillingen gået tilbage i Europa. Man har tidligere set køns-mainstreaming som en løsning, og det arbejdes der videre med under overskriften gender-budgeting og The Purple Pact. Men flere erkender, at der ikke findes de ressourcer, der skal til for at udføre mainstreamingen. Reformer rundt om i Europa har ført til øget fattigdom trods politiske målsætninger, der skulle have ført til at flere blev ført ud af fattigdom.

” In 2016, 118.7 million people, or 23.5% were at risk of poverty or social exclusion, a vast majority of whom are women.” (EU2020 Strategy and the European Semester Briefing and update for members)

En vej ud af fattigdommen er at se på omsorg og få engageret mændene i omsorgsarbejdet, mener EWL, som også fremover vil have ligeløn og lige pension øverst på dagsordenen.

MØDER, REPRÆSENTATIONER OG MEDLEMMER

Hvem er hvem, hvad lavede vi, og hvornår lavede vi det, hvem sidder hvor, hvem er medlemmer, og af hvem og til hvad fik vi støtte? Svarene kommer nedenfor...

Kalender med vigtigste begivenheder

- 1. feb. Nytårskur med temaet "Ligestillingsutopia",
- 28. feb. Medlemssalon på Christiansborg med Jane Heitmann, MF, venstre
- 3. mar. MeToo møde i Odense
- 8. mar. Arrangement i Rundetårn
- 12. – 23. mar. FNs Kvindekommissionsmøde (CSW) i New York.
- 8. apr. Generalforsamling med Temamøde: Sekretariatsleder Lotte Grostøl talte om arbejdet i Lev Uden Vold
- 17. apr. MeToo møde Århus
- 2. – 5. maj. Talk Town
- 19. maj: Medlemssalon hos IDA
- 29. aug. Barselmøde i Kvinderådet
- 11. sep. Barselmøde hos Kvindemuseet i Århus
- 19. sep. Repræsentantskabsmøde i Kvinderådet
- 25. sep. Medlemssalon hos HK
- 9. okt. "Feministen" i Grand
- 25. nov. FN-dagen imod vold mod kvinder. Pressemøde hos vores partner, Lddf-Injad i Marokko

Råd og udvalg

Vi søger også at gøre vores indflydelse og viden gældende gennem arbejde i andre råd, nævn og udvalg. Vi arbejder for vores mærkesager, påpeger uligestilling og kønsvinkler, manglende mainstreaming og alt andet interessant, hvor der er en (manglende) kønsvinkel.

Nedenfor er listen over hvilke råd og udvalg Kvinderådet deltog i 2018 med angivelse af hvilket styrelsesmedlem eller hvilken sekretariatsmedarbejder, der sad i pågældende råd og udvalg.

Dansk Flygtningehjælp asyludvalg: Lis Ehmer Olesen og Bayan Gubrail

Dansk Flygtningehjælp forretningsudvalg: Juliane Marie Neiiendam

Den Europæiske Kvindelobby (EWL): Line Gessø Storm Hansen og Inge Henningsen (suppleant)

EU kommissionens Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU): Vakant

EWL Observatorium on Violence against Women: Lisa Holmfjord

FN forbundet: Susanne Langer, Annette Creutzberg

Forbrugerrådet: Karin Jønsson, Annette Creutzberg

Institut for menneskerettigheder:

- Rådet for menneskerettigheder: Susanne Langer

- Ligebehandlingsudvalget: Signe Vahlun

Kontaktudvalget for Europa 2020 strategien: Inge Henningsen

Kvindemuseet i Danmark: Shideh Pourzahed

Kvindernes Bygning: Lis Ehmer Olesen

KVINFO: Lea Friedberg, Signe Vahlun (suppleant)

UNESCO den danske nationalkommission: Mona Savran

Styrelsen

Forkvinde Nanna Højlund, FOA

1. næstforkvinde Marianne Vind, HK

2. næstforkvinde Line Gessø Storm Hansen, Dansk Sygeplejeråd

Kasserer Lis Ehmer Olesen, OASIS – Behandling og rådgivning for flygtninge

Annette Creutzberg, Soroptimist International Danmark

Lea Friedberg, Dansk Magisterforening

Bayan Gubrail, Gender Equality Center

Inge Henningsen, Foreningen for kønsforskning i Danmark

Karin Jønsson, Jordemoderforeningen

Susanne Langer, Enhedslistens kvindeudvalg

Juliane Marie Neiiendam, IDA

Shideh Pourzahed, Zonta

Mona Merel Savran, Danske Kvindelige Lægers Forening

Anne Sina, Socialdemokraterne

Signe Bøgelund Vahlun, Dansk Kvindesamfund

Mette Marie Yde, Danner

Suppleanter

Jytte Hinnerup, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA)

Katrine Skov, Socialdemokratiet

Sekretariat

Dorthe Chakravarty, sekretariatsleder (tiltrådt 1. jan. 2018, fratrædt 31. jan. 2019)

Majken Lundberg, akademisk medarbejder (fratrædt 31. dec. 2018)

Hanne Pedersen, sekretær

Det Arabiske Partnerskabsprogram (DAPP):

Kristine Rømer, projektleder, tilbage fra barsel 1. nov. 18

Anna Villumsen, barselsvikar, projektleder (fratrædt 31.12.2018)

Talk Town:

Line Skovgaard Juhl (15. jan. – 15. maj 2018)

Siri Bonde Andersen (22. okt. 2018 – 21. feb. 2019)

Tak for støtten til:

DAPP (Dansk Arabisk Partnerskabs Program)

CISU (Civilsamfund i udvikling)

Til Talk Town modtog vi støtte fra LO

Til MeToo-møderækken modtog vi støtte fra DSR og HK

Medlemsorganisationer

Afghansk Kvindeforening i Danmark, BUPL, Danner, Dansk Journalistforbund, Dansk Kvindesamfund, Dansk Magisterforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Baptisters Kvindeforbund, Danske Kvindelige Lægers Forening, De grønne pigespejdere, DJØF, Den Irakiske Kvindeforening i Danmark, Det Radikale Venstres Ligeretsudvalg, Enhedslistens Kvindeudvalg, Fag og Arbejde (FOA), Fagligt Fælles Forbund (3F), Forbundet Arkitekter og Designere, Foreningen for Kønsforskning i Danmark, Foreningen Sex og Samfund, Frelsens Hærs Kvindekreds, Gender Equality Center, Gymnasieskolernes Lærerforening, HK Danmark, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Jordemoderforeningen, KFUK's Sociale Arbejde, Kost og Ernæringsforbundet, Kurdisk Kvinde Forening, Kvindelige Kunstneres Samfund, Kvindemuseet i Danmark, Kvinder i Musik, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), OASIS – behandling og rådgivning for flygtninge, Socialistisk Folkepartis Ligestillingsudvalg, Socialdemokraternes Ligestillingsnetværk, Socialpædagogernes Landsforbund, Soroptimist International - Danmarks Unionen, Venstre, Virksomme Kvinder, Wizo i Danmark og Zonta Danmark.

kvinderådet

KONTAKTOPLYSNINGER

Kvinderådet

Niels Hemmingsensgade 10

1153 København K

(+45) 33 12 80 87

kvr@kvinderaad.dk

www.kvinderaadet.dk